

Stort stöd för ny organisering

När resultatet från medlemsomröstningen om en ny facklig organisering presenterades den 18 februari så stod det klart att en tydlig majoritet av LR:s medlemmar är beredd att lägga ner LR till förmån för en ny facklig organisation för lärare, tillsammans med Lärarförbundets medlemmar.

Av LR:s 65 420 yrkesverksamma medlemmar i landet valde 50,3% att avlägga sin röst. Av LR-Stockholms 6 974 yrkesverksamma medlemmar var det en något mindre andel, 46,4%. Det är i båda fallen ett anständigt valdeltagande och betydligt högre än i motsvarande medlemsomröstning inom Lärarförbundet. LR-Stockholm och LR-Halland var de enda distrikt där antalet Nej-röster var betydligt större än riksgenomsnittet på 20%. I Stockholms fall 38,5% och i Halland 54%. Det senare alltså det enda

distriktet med en majoritet Nej-röster.

Andelen Ja-röster var i Stockholm 58,7%, medan 2,8% valde att kryssa Avstår. Det ska jämföras med riksgenomsnittet på 76,8% Ja-röster, respektive 3,2% Avstår

Vad händer nu?

Medlemsomröstningen var rådgivande, men förbundsstyrelsen hade utfäst sig att följa utfallet i den meningen att en majoritet Nej skulle avbryta hela processen, medan en majoritet Ja skulle leda till ett fortsatt arbete med att ta fram ett definitivt förslag till förbundsmötet den 22–24 maj 2022. Inriktningsdokumentet underkastas nu förnyad diskussion som kan leda till förändringar i den slutgiltiga propositionen från förbundsstyrelsen. Förbundsmötesdelegaterna kan sedan också väcka yrkanden om ytterligare ändringar.

Till slut är det varje förbundsmötesdelegat som själv avlägger sin röst efter egen övertygelse. Enligt stadgarna, §67, gäller vid förbundets upplösning/sammanslagning att minst fem sjättedelars majoritet av förbundsmötets närvarande röstberättigande medlemmar röstar för förslaget. Det motsvarar en majoritet på 83,3%, alltså 6,5 procentenheter mer än resultatet i medlemsomröstningen.

Sammantaget innebär detta att ingenting ännu är avgjort, utan det är förbundsmötet som har avgörandet i sin hand. Det innebär vidare att det återstår tre månader av intensiv debatt om hur det slutgiltiga förslaget ska se ut. Oavsett resultatet så skrivs nu ett viktigt kapitel i lärarfackens historia.

Resultatet i siffror, se sid 4

Nya kursplanerna—inläsningstid

Alla lärare har förstås koll på att det blir nya kursplaner till hösten.

Men har ni koll på att Skolverket lämnat en rekommendation om hur mycket tid man beräknar att det behövs för att sätta sig in i de nya? Fem timmar för alla och sedan ytterligare fem timmar per ämne. Detta är visserligen inte tvingande, men en rekommendation från skolmyndigheten väger ändå rätt tungt. Om inte er skola har en bra plan för imple-

mentering av läroplanerna är det hög tid nu. Och säger man som alltför många skolledare slentrianmässigt säger "det får ni reglera själva i era scheman" fast ni ser att ert veckoschema är späckat, stå på er. Det är chefens ansvar att hjälpa till att prioritera. (AFS 2015:4 § 10). Och tveka inte att kontakta ert lokalombud eller LR-Stockholm.

[Skolverket](#)

Bild: [open clipart](#)

LR– Stockholm och Sveriges elevråd i gemensam protest mot överdriven dokumentation och bedömningshets

Lärarna drunknar i betygsadministration medan eleverna blir allt mer stressade och får allt mindre stöd. Det är dags att lämna bedömningshetsen och återgå till en skola med fokus på lärande skriver företrädare för Sveriges Elevråd och Lärarnas Riksförbund i en artikel som publicerades i dagens Samhälle den 7 februari.

Artikeln återfinns i sin helhet på sista sidan.

Bild: Shutterstock

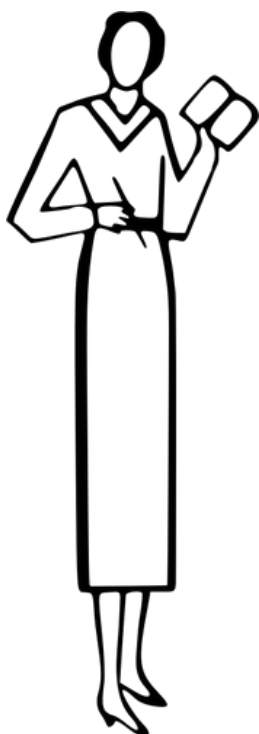
Slut på beröm — alla på plats

För ett par veckor sedan hyljades lärarna av sina skolledningar. De var som fantastiska, som i rök och damm, trots pandemin, höll verksamheten igång till gagn för våra elever och samhället.

Men, verkligheten kan snabbt förändras.

Många av oss har lärt sig se och uppskatta fördelarna med Teamsmöten. Tre oändliga och obligatoriska konferenstimmar per vecka där man ofta har suttit som på nålar när klasser, frågor och ämnen som inte berör en avhandlas – och tankarna istället snurrar kring orättade prov, arbetsuppgifter som inte hunnits med eller morgondagens lektioner.

Nu, framför datorn infann sig plötsligt små luckor av tid som kunde användas till nyttigare saker – lite lektionsplanering, lätt ögnande av elevarbeten, en och annan kommentar på prov, ett och annat mejl – medan mötet diskuterade sådant som inte be-

Jag är lärare. Vilken superkraft har du?

rörde ens eget arbete. Tiden använde bättre. Till gagn för eleverna.

Många uppskattade också friheten att kunna förlägga den undervisningsfria delen av arbetsdagen till att i lugn och ro, hemma vid sitt eget skrivbord – utan att bli störda och distraherade av kollegor

som kommer och går, av elever som oupphörligen knackar på dörren till underdimensionerade arbetsrum – kunde man koncentrera sig på sina arbetsuppgifter. Stressnivån sjönk, mer blev gjort och bättre gjort. Inspiration och effektivitet ökade – och faktiskt även kreativiteten, som ju kräver att tanken orkar lyfta lite.

Till gagn för eleverna.

Efter den 9 februari när många av coronarestriktionerna togs bort tog berömmet slut. Lärarna är inte längre fantastiska kämpar som uttröttade har stått pall under två pandemiår. Nu ska det istället gasas på och "förlorad tid tas igen". Och på många håll är det slut på Teamskonferenser. Lärarna ska infinna sig fysiskt. Bleka och eftermiddagströtta kollegor som tillsammans måste lyssna även på det som inte berör dem medan tankarna snurrar på det som istället borde bli gjort.

Återigen trängas i trånga arbetsrum. Trevligt för all del, men svårt att inte bli störd och distraherad – stressnivån är redan högre och kreativiteten vill inte infinna sig.

Till nackdel för eleverna.

Ökad lärarautonomi är till gagn för både lärare och elever. Det borde vi ha lärt oss av pandemin.

Gravida kvinnor från vecka 20, covid och utbildningsförvaltningen

Utbildningsförvaltningen började tillämpa föreskriften från Arbetsmiljöverket om risker i arbetsmiljön någon gång i mitten på förra vårterminen, vilket innebar att gravida kvinnor från och med v 20 i graviditeten förbjöds att arbeta och blev hemskickade. Många gånger gjordes knappt några riskbedömningar och omplaceringsutredningar saknades helt. Enligt Föräldraledighetslagen 18 och 20 §§ har arbetsgivaren skyldighet att utreda om det finns något annat arbete hos arbetsgivaren att omplacera till, i detta fall hela Stockholms stad. Vad LR vet så har det överhuvudtaget inte förekommit omplaceringsutredningar värda namnet, utan bara svepande formuleringar om "att det inte går". Lärare som hade kunnat arbeta hemifrån helt eller delvis, eller omplaceras till något arbete där man inte träffar elever får istället stora inkomstbortfall som bara täcks av graviditetsspenningen till ungefär hälften.

I mitten på november, alltså ca ett halvår efter att utbildningsförvaltningen hade infört de aktuella rutinerna, blir LR kontaktade av en medlem som på sin skola har fått höra att det bara är de 60 första dagarna av ledigheten med graviditetsspenning som är ferielönegrundande! Det är ju helt fel. Det finns två typer av ledighet med graviditetsspenning:

- 1) att arbetsförmågan är nedsatt med minst 25% max 60 dagar före förlossning, idrottslärare brukar kunna komma ifråga för den typen.
- 2) förbud att arbeta på grund av risker i arbetsmiljön (så många dagar som riskerna kvarstår), i det här fallet med gravida kvinnor, från och med v 20.

LR tar kontakt med HR-chefen i mitten av november, hon lovar att återkomma. Veckorna går och hon hänvisar till kontakter med stadsledningskontoret. Till slut får vi till ett möte med henne 15/12. Då framkommer det att graviditetsspenningledigheten på grund av risker i arbetsmiljön inte finns inlagd i lönesystemet! Hur kan arbetsgivaren skicka hem alla gravida kvinnor från v 20 med stora inkomstbortfall utan att ens säkerställa att de får rätt ferielön? Enligt uppgift så ska systemen var åtgärdade 1 april, men hur de ska säkerställa att alla sedan ett år tillbaka får retroaktiv lön för det som har blivit fel återstår att se.

Sedan kommer nästa fråga, lön under loven för de gravida kvinnorna. Förvaltningen hävdar att de gravida kvinnorna "inte står till arbetsgivarens förfogande och har därmed inte rätt till lön" och att det gäller även under loven. Då uppstår frågan, vilka lärare "står till arbetsgivarens förfogande" under loven? Alla andra lärare får lön under loven. Eftersom förvaltningen behandlar de gravida kvinnorna annorlunda än alla andra lärare föreligger tydlig diskriminering av kvinnor.

Dessutom, enligt Försäkringskassan har arbetsgivaren skyldighet att göra en ny riskbedömning varje månad för att bedöma om riskerna kvarstår, och det gäller speciellt under loven. I de riskbedömningar som kommit LR till del har man angett möten med elever och kollegor som risker i arbetsmiljön. Hur många elever och kollegor träffar en gravid kvinna hemma hos sig under loven? Inga alls. Hur kan då arbetsgivaren påstå att det finns risker i arbetsmiljön som motiverar ett förbud att

Bild: Pixabay

arbeta och därmed löneavdrag? Försäkringskassan bedömde det som helt osannolikt att arbetsgivaren skulle kunna peka på några risker alls under loven som skulle kunna motivera ett förbud att arbeta. Därmed har även gravida kvinnor rätt till lön under loven.

Under mötet med HR-chefen gick hon till slut med på att hon skulle ta upp frågan om lön under loven med personalchefen och grundskoledirektören som en slags "goodwill" som hon uttryckte det. Inget har hittills hänt. LR har också tagit upp frågan på förvaltningsgruppen och arbetsgivaren skulle "fundera". Förvaltningens strategi verkar vara en utpräglad förhållningstaktik och man kan inte låta bli att konstatera att förvaltningen som helhet har sparat väldigt mycket pengar på gravida kvinnor det senaste året.

Vilken slags arbetsgivare vill utbildningsförvaltningen vara? De här gravida kvinnorna känner sig väldigt illa behandlade, många av dem hade velat fortsätta att arbeta efter v 20 men blir hemskickade med stora inkomstbortfall och utan en seriös diskussion om det ändå hade gått att arbeta helt eller delvis på olika sätt. De får dessutom inte heller lön under loven, trots att det inte finns några risker.

Medlemsomröstningen i siffror

Röstande	Ja	Nej	Avstår
Stockholm	3 237	1 899	1 247 91
46,4%	58,7%	38,5%	2,8%
Sverige	32 919	25 284	6 578 1 057
50,3%	76,8%	20,0%	3,2%

2022 år löneöversyn har börjat för de kommunala lärarna

Utbildningsförvaltningen vill inte prioritera några särskilda grupper, och vill verkligen inte diskutera någon sorts erkänslabonus för coronan. Det enda som utmärker sig är att man i sitt "före förhandlingarna-strategiska dokument skriver: "Ett förtydligande utifrån våra avtal har gjorts om att rektorer och övriga chefer behöver vara uppmärksamma på att även bibehålla motivation och engagemang hos äldre medarbetare för att få goda förutsättningar för verksamhetsutveckling. Deras erfarenhet ska bidra till att öka möjligheterna att nå målen för verksamheten och möjligheten till fortsatt löneutveckling stärks."

Annars är det individuella prestationer som gäller, för bokstavligt talat hela slanten. Planen är att den nya lönen ska börja betalas ut från maj.

Välkommen till årsmöte 31 mars 2022 i 18.00 Åsö gymnasiums aula

Den 31 mars 2022 håller LR-Stockholm årsmöte.

Årsmötet ska välja personer till nedanstående uppdrag, De olika uppdragen föreslås ha en mandatperiod på 2 år.

Uppdrag som ska väljas:

Distriktsföreningsordförande

Vice distriktsföreningsordförande

Kassör i distriktsföreningen

Distriktsstyrelse, ordinarie ledamöter till ett antal som fastställs av årsmötet, och eventuella suppleanter

Föreningsombud tillika huvudskyddsombud

Biträdande föreningsombud tillika huvudskyddsombud, ca 25 personer

2 revisorer samt 2 revisorssuppleanter.

Revisorsuppdraget har en mandatperiod på 1 år.

Lokalavdelningarna representeras av distriktsombud utifrån medlemsantal. Dessa kan vara andra än de som har de vanliga fackliga uppdragen.

Kalendarium

LR-Stockholm har så smått återstartat medlemskvällarna. Om inte annat anges sker möten och utbildningar på Högbergsgatan 20, kl. 18.00.

Under våren planeras för en föräldraförsäkringsinformationskväll och en pensionsinformationskväll.

Om du är intresserad av någon av dem, håll utkik efter inbjudan i din mejl. Vi skickar ut inbjudningar till den e-postadress som du har angett i LR:s medlemsregister på [Min sida](#).

Föranmälan krävs alltid, anmälningsformulär går ut med mejl. Har du av någon anledning inte fått det, mejla stockholm@lr.se

Kontakt med LR-Stockholm

Telefontider: måndag-onsdag, fredag: 9.00– 12.00 samt 13.00-16.00. Torsdag 9.00–12.00.

Telefon: 08 508 42 300

E-post: stockholm@lr.se

Webbplats: www.lr.se/stockholm

BÄNKPRESSEN

Tidning för LR:s distriktsförening i Stockholms stad, ISSN 1403-1159
Ansvarig utgivare: Ragnar Sjölander.

Redaktion: Johan Enbuske, Marcus Carlstedt, Anne-Marie Gustafsson, Monica Hansson, Peter Klinteback, Simon Sandström, Lars Santelius, Ragnar Sjölander.

Adress: LR-Stockholm Högbergsgatan 20, 116 20 Stockholm

E-post: stockholm@lr.se

Webbplats: www.lr.se/stockholm

Presslagt: 22 februari 2022

Kapitel 62

“Nu gör vi det, Arne” sade hans sambo Yvonne Stadig, bestämt. Hon hade rätt förstås, det blev inte bättre av att skjuta upp det. Sedan han och Ture Björk-Kallin dryftat organisationsförslaget i december hade Örn lytt sitt överjag och bättrat sig. Läst alla mejl, läst alla debattartiklar. För och emot. Stundom hade han bleknat över hur vissa personer, personer som arbetade som lärare, inte verkade fatta de enklaste saker. Men det skulle inte bli bättre av att han inte tryckte på knappen, det var dags att rösta. “Du har rätt, nu gör vi det”. De sträckte sig efter sina mobiler.

“Vet du” sade Yvonne och lät mobilen sjunka ned i knäet, “när vi kom till skolan idag hade lärarrummet döpts om till pedagogrummet. “Skolledningen påstod att det var en viktig markering av att alla är lika viktiga.” Örn rynkade ögonbrynen. “Får inte vaktisarna komma in där? Eller är de också pedagoger?” Yvonne skrattade högt. “Precis vad jag sade. I en missriktad kvasijämlik ‘alla är lika viktiga’ är man ändå inskränkt som en snigel. Förlåt, taskigt sagt, en snigel är en snigel, den är instängd, inte inskränkt. Men du fattar.”

Han fattade. Kunde ändå inte låta bli att påpeka att det är snäckor som har skal, inte sniglar. Hon slängde en kudde på honom. “Jäkla besserwisser. Nu gör vi det.” De återgick till sina mobiler, men hann inte så långt innan det var Örns tur att ha något på hjärtat. “Har du tänkt på att en del som menar besserwiser säger messerschmitt istället? Ok, det är lite lika i början med sitt ‘esser’ men det har ju helt olika betydelse. Tror du de ens vet att Messerschmitt var ett flygplansföretag? Eller möjligen en lite smågullig bil, ostkupan.” “Mm... min morbror hade en sådan... den välte i kurvorna om farten var hög. Messersmith, sångaren, tror du han är släkt med flygplanen? Eller med ostkupan?” “Jag känner inte igen namnet. Du menar inte Aerosmith?” “Nej för tusan! Aerosmith! *Det* kan vara ett flygplan kanske. Jeremy Messersmith. Du skulle gilla honom. Lyssna på den här”. Hon knappade fram en liten fin sång, ‘monday you’re not so bad’. Örn nickade i takt. “Du har rätt. Varför har jag inte hört honom förut?”

De blev sittande en stund, januarikvällens mörker trängde sig oinbjudande på genom de stora vardagsrumsrutorna. “Arne...” Örn såg upp. “Handlar det här bara om att Arvid äntligen sover så vi kan prata med varandra, eller är det prokrastinering?” Örn tog av glasögonen, gnuggade sig i ögonen. Han kände med ens att

hur det än blev med facket, på hemmaplan hade det blivit så himla bra. “Vi prokrastinerar. Vill du ha te?”

Utan att vänta på svar gick Örn ut i köket, kikade in till Yvannes tonårsdotter Hertha. Hon satt på golvet och ritade affischer. Från en trevande start med Fridays for future framför stadsdelsnämndens kontor för två år sedan hade Hertha blivit en allt medvetnare och grönhårigare ung kvinna. Örn sträckte på sig för att kunna se vad det gällde den här gången. Hertha rätade upp sig från texten och gav honom en chans. SLUTA MÄTA stod det med ilskna, röda bokstäver. “Vi ska demonstrera mot bedömningshysterin” sade hon. Vi pallar inte att lärarna ska sätta betyg på varenda grej vi gör. Fan, man kan knappt fråga vad det är för lunch utan att det ska bedömas.” Örn slätade ut täcket som låg hopskrynklat i fotänden och slog sig ned på hennes säng. Han kände sig lite matt. Skulle nu kidsen behöva föra den kamp som facket, bägge facken, misslyckats med. “Vi vill inte heller” sade han. “Lärarna alltså. Det var inte för att bedöma varje andetag vi blev lärare. Men annars kallar cheferna det arbetsvägran och då kan man få sparken. Vill du ha te?” Hertha glodde på honom. Osäker på om det gick att lita på hans ord. Klart det var besvärligt för henne, tänkte Örn. Hon bodde ju så att säga med fienden. Så flinade hon. “Oss elever kan de ju inte gärna sparka ut. Bring the T”

Örn återvände till vardagsrummet med två rykande tekoppar. Yvonne satt och knappade på sin telefon, men det var inte medlemsmörstningen hon hade uppe, utan centerpartiets avbön när det gällde friskolorna. “Vilken halvmesy” fnyste hon. “köa från treårsåldern istället för från att man är nyfödd. Men vinsterna ska vara kvar. Tror hon verkligen själv att det spelar roll?” “Vad ska jag svara på det” undrade Örn försiktigt. “Annie Lööf och jag är inte bekanta och jag är inte centerpartist. Men visst verkar det som omvändelse under galgen när nu alla...jag tror det är alla... andra partier kommit fram till att något måste göras åt skolsegregationen och att Sveriges friskolepolitik är till allmänt åtlöje utomlands.” Yvonne rynkade pannan. “Alla säger du? Hmm...” Fingrarna for snabbt över google. “SD verkar mest intresserade av att det inte är utomnordiska eller muslimska friskolor. De tar i alla fall inte upp något annat på sin hemsida. Sossarna vill dra åt och äntligen ge mer

pengar till kommunala skolor eftersom de har ett större ansvar. Vänstern vill inte ha några friskolor alls. Liberalerna har lite jada-jada om att de står upp för allas rätt att välja. Om de får säga det själva har de också bidragit till att skärpa kraven på friskolorna. Undrar vad det kan vara, inget som märkts i alla fall. KD gillar friskolor och det var allt som stod på deras sida. Moderaterna bekänner sig numera till ökad statlig styrning, det är ju bra. Och vad Miljöpartiet tycker kan kvitta för de är snart historia.” Kvällen gled iväg för Arne Örn och Yvonne Stadig, det blev inget röstat. Det kändes för ödesdigert, som att innan de tryckt på ‘skicka’ var det inte på riktigt. Men de lovade varandra att nästa dag, då skulle det ske.

Dagen därpå, när Örn kikade in i personalrummet för att se om det låg något i postfacket var där ovanligt fullt. Säkert 15 lärare. Det hade inte hänt sedan tidigt 2020, före restriktionerna. Gösta Glans vek ett dokument, nej ett helt kompendium, till ett dragspel. Ett liknande kompendium stack ut ur hans eget fack. “Grattis Örn” sade Glans sorgmodigt bortifrån soffhörnet. “Skolledningen har bestämt att vi ska ha lite extra kompetensutveckling eftersom vi inte hunnit så mycket under coronan. Så förutom LGR 22 ska vi ägna en massa tid åt ‘synligt lärande. Tjugo sidor att läsa in till på torsdag’. Synligt lärande hade varit på tapeten som kompetensutveckling hösten 2019, men hade skjutits upp på grund av pandemin. Örn hade hoppats att det var för alltid borta i och med rektorsbytet, men så väl var det uppenbarligen inte. Han ögnade förstasidan: “Hattie betonar ett förhållningssätt där eleven blir sin egen lärare genom att kvaliteter i undervisningen och lärandet synliggörs... Utrangerades inte Hattie för tio år sedan? Jag är för gammal för sånt här” muttrade Örn för sig själv och gick för att leta upp sina ombudskolleger Samina Boudon och Armin Tsemberbe för att göra en gemensam framstöt hos rektor Leonard Engbladh.

Strömskolans nye rektor Leonard Engbladh, var visserligen ny på skolan, men hade många års tjänstgöring i Botkyrka bakom sig. Och där, om man fick tro rektor Engbladh, kunde man verkligen sätta eleverna i centrum. Det var en av hans två favoritfraser och den hade, efter att ha upprepats fem gånger på två veckor i slutet av augusti, fått en av lärarna att tejpa fast ett stort konstverk på väggen utanför expeditionen. Den föreställde sju tonåringar som stod och rökte framför en nedskräpad fontän med några butiksfönster i bakgrunden. Titeln, ‘På Strömskolan är eleverna i centrum’ var skriven med valhänta bokstäver som någon skrivit med fel hand. Men alla anade att det var Harry Friberg, bildläraren.

Engbladhs andra favoritfras var ‘det finns ingen fastställd undervisningstid’ och även den hade personalen redan hört till leda trots att Engbladh tillträtt för mindre än ett år sedan.

Den tidigare rektorn, Barbro Engemyhr, hade bildligt talat kunnat få Örns blod att frysa, men Leonard Engbladh var en annan sort. Man kunde prata med honom. Om han lyssnade, det var en annan femma. “Men hur ska du hinna?” undrade Samina Boudon och Örn beundrade hennes skarpsinniga diplomati. Inte ‘hur ska lärarna hinna’, för lärares alla arbetsuppgifter och den tid de krävde hade nog rektor Engbladh rätt dimmiga begrepp om. “Hur ska du hinna? Om lärarna ska läsa in detta till torsdag måste du hinna visa var och en vad de ska prioritera bort”. Samina Boudon viftade med sin favoritlektyr, AFS 2015:4. Tsemberbe hakade på: “Du kan ju beordra övertid, men det blir väl rätt dyrt? Vi är ganska många.” Sedan var det Örns tur. “Nä, nä... övertid kan man bara använda när det är oförutsedda situationer. Det håller inte här.”

Den Engbladhska pannan rynkades och Örn bestämde sig för att gå på offensiven. Han var trött på rollen som bollmottagare, nu ville han serva. “Kan vi inte göra så här; vi lägger ner all fortbildning utom LGR 22 under resten av våren. Du har ju sett...” sade han trots att han var rätt säker på att Lennart Engbladh inte hade det, “att Skolverket rekommenderar 5 timmar per ämne i inläsningstid. Dessutom tillkommer det som gäller alla. Så skulle vi kunna passa på och fråga lärarna vilken fortbildning de tycker att de behöver i höst. Det kanske inte är synligt lärande vi behöver bäst.”

Rektor Lennart Engbladh såg ut genom fönstret. Han hade ingen plan för inläsningstiden, hade bara plockat upp det som den tidigare rektorn haft på agendan. Och om han tänkte efter.... Hemma i Botkyrka hade synligt lärande slutat vara intressant för flera år sedan. Fem timmar per ämne. Engbladh rynkade pannan. Det finns en vinst i att hålla sig väl med lärarna, speciellt när man är ny som chef. Det finns en poäng med att hålla sig väl med sin ledningsgrupp också. “Jag ska diskutera frågan med ledningsgruppen” sade han. “Vi återkommer i eftermiddag”.

Du följer väl Såpan?

LR– Stockholm och Sveriges elevråd i gemensam protest mot överdriven dokumentation och bedömningshets

Elever och fack: Upphör med bedömningshetsen

Många av de problem som svensk skola står inför skulle lösas genom fler behöriga lärare med utrymme att utföra sitt yrke. Men i stället för att få mer tid för arbetet med undervisningen har lärares dokumentation i form av bedömningar och omdömen de senaste åren ökat kraftigt.

Lärare tvingas bedöma elevers kunskapsnivå flera gånger per år, ibland till och med varje månad i olika plattformar som delas med vårdnadshavare. I realiteten innebär det att en lärare kan uppmanas att bedöma elevernas kunskapsnivå var tredje lektion.

Hösten 2013 fattade riksdagen beslut om att omdömen enbart var obligatoriskt att ge i årskurs 1-5, medan årskurs 6-9 får betyg varje termin. När detta infördes blev det en lättnad och en möjlighet för lärarna att fokusera på undervisningen. Nu ser vi tyvärr att bedömningarna ökar igen. Resultatet blir att lärare tvingas förändra lektionernas innehåll efter vad som går att bedöma, snarare än att fokusera på att utveckla elevernas kunskaper och förmågor. Undervisningen blir fyrkantig och lektionerna mer likriktade, i stället för att vara lustfyllda och utmanande.

För eleverna leder den ständiga bedömningen till stress och oro. Istället för att känna lust över att lära sig nya saker, förväntas eleven bli motiverad av betyg och provresultat. De får sällan möjlighet att öva och det saknas utrymme att göra misstag för att sedan utvecklas. Enligt en undersökning som Sveriges Elevråd gjort bland sina medlemmar hösten 2021 upplever 40 procent av högstadiel eleverna att de är stressade över arbetsbör-

dan. Den ökade administrationen för läraren innebär också mindre tid för eleverna, där de som har behov av särskilt stöd drabbas hårdast.

Arbetsgivarens motivering till de regelbundna bedömningarna är att kunna följa resultatutvecklingen och sätta in resurser där de behövs, samt ge fortlöpande information till vårdnadshavare. Vi ser dock inte att resurser sätts in i den omfattning som resultaten visar. Det finns inte heller någon statistik över hur många vårdnadshavare som tar del av informationen regelbundet – och för att ens kunna förstå den behöver man vara väl insatt i betygssystemet och läroplanens kunskapskrav.

Det saknas grund för de täta bedömningarna i skollagen eller i Allmänna råd från Skolverket. Kursplaner och kunskapskrav i läroplanen är upplagda på ett sätt där man behöver samla underlag från olika moment under terminen för att kunna göra en rättssäker bedömning. Att tvingas dela upp bedömningen i smådelar går alltså även emot läroplanen.

Vi har hamnat i en absurd situation där läraren förväntas att oftare bedöma elevernas kunskap samtidigt som utrymmet för att förmedla den blir allt mindre. Eleven å sin sida ska bli regelbundet

bedömd, trots minskad tid för stöd och lärande. Det säger sig självt att när lärarna fokuserar på bedömningar försvinner det tid från för- och efterarbete av lektionerna. Om lektionernas kvalitet sjunker, riskerar resultaten att sjunka.

Som företrädare för elever och lärare vill vi uppmana landets skolhuvudmän att återgå till att endast begära att eleverna bedöms enligt våra statliga styrdokument. Vi vill se en skola med fokus på kunskap och lärande, där varje lärare har tid att undervisa och varje elev har möjlighet att utvecklas.

Lilian Helgason

Ordförande i Sveriges Elevråd

Åsa Fahlén

Förbundsordförande i Lärarnas Riksförbund

Ragnar Sjölander

Gymnasielärare samt föreningsombud och distriktsordförande i Lärarnas Riksförbund Stockholm

Eva Löfqvist-Bercsenyi

1-7 lärare samt biträdande föreningsombud i Lärarnas Riksförbund Stockholm

Kristina Ringqvist

Högstadielärare samt biträdande föreningsombud i Lärarnas Riksförbund Stockholm

[Artikeln i Dagens Samhälle](#)